

"Kolektif Zekâ" Kavramı ve Katılımcı Yurttaş: Gezi Parkı Örneđi

Nur Cemeleliođlu Altın

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Ankara

naltin@etu.edu.tr

Yeni medya ile birlikte değişen kullanım pratiklerinin önemli sonuçlarından biri toplumsal hareketlerin de bu ortama taşınması olmuştur. Bu ortamı toplumsal ve siyasal hareketler tarafından, eylemleri, tartışmaları organize etmek, duyurmak için giderek daha fazla kullanılır hale gelmiştir. Yeni medya pratikleri izleyicilere katılım, arşivleme, eleştirme ve yeniden yayma-dolaşıma sunma gibi pek çok farklı olanak sunmaktadır. Türkiye’de 27 Mayıs 2013 tarihinde başlayan ve “Gezi Parkı Protestoları” olarak adlandırılan eylemler, toplumsal hareketler kapsamında yeni medya pratiklerinin kullanımı açısından önemli bir örnek oluşturmaktadır. Bu eylemlerin en önemli özelliklerinden biri insanların sosyal ağlar üzerinden örgütlenmiş olmalarıdır. Gezi park eylemleri, kullanıcının değişen rolü sonucunda ortaya çıkan ulaşılabilir bilgi birikimi olarak tanımlanan kolektif zekâ kavramı, yurttaş gazeteciliği, yaratıcı ürün ve içerik paylaşımı konularında önemli örnekler barındırmaktadır. Çalışma kapsamında bu kavram ve örnekler incelenerek yeni medya pratikleri çerçevesinde değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yeni medya, kolektif zekâ, yurttaş gazeteciliği, Gezi parkı protestoları